

KÖPEKLERDE İLK OLLULANUS TRICUSPIS OLGUSU

Hasan ZEYBEK (*)

Pour la première fois d'un fait *Ollulanus tricuspis* chez le chien.
The first *Ollulanus tricuspis* case in the dogs.

R E S U M É

Dans la région Beypazarı d'Ankara, nous avons trouvé 5 mâles et 11 femelles *Ollulanus tricuspis* Leuckart 1865, dans l'estomac chez le chien sans attache. Ce Trichostrongylidae avait déjà rencontré A plusieurs reprises dans l'estomac du chat mais non du chien. Ce ver a été petit, incolore, à extrémité antérieur enroulé sur elle même. Chez la femelle, la queue se termine par 3 pointes saillantes, la vulve s'ouvre au niveau du 1/6 postérieur du corps.

le mâle a été mesuré moyenne 758 μ de long sur une largeur 32 μ . Bourse copulatrix s'est bien développé. les spicules mesurent 52 μ de long, il n'y a pas de gubernaculum. Les femelles mesurent 950 μ de long sur une largeur moyenne de 35 μ .

Ö Z E T

Ankara-Beypazarı bölgesinden sağlanan bir sokak köpeğinin midesinden 5 erkek, 11 dişi *Ollulanus tricuspis* Lueckart 1865, bulduk. Bu parazit küçük, renksiz ve ön nihayeti kendi üzerine kıvrılmıştır. Dişinin arka kısmı belirgin üç nokta ile sonbuluyor. Vulva arka nihayetin altında bir hizasından açılıyor.

(*) Hayvan Hastalıkları Araştırma Enstitüsü Parazitoloji Lâb. Şefi, Etlik-ANKARA

Erkek ortalama 758 mikron uzunluğunda, 32 mikron genişliğindedir. Bursa copulatrix iyi gelişmiştir. Spiculler 52 mikron uzunluğunda olup, gubernaculum yoktur. Dişiler ortalama 950 mikron uzunluğunda, 35 mikron genişliğindedir.

G İ R İ Ş

Geviş getiren hayvanların mide ve barsaklarında Trichostrongylidae familyasına bağlı cins ve türler sıkça görülmektedir. EUZEBY, J. (1963), et yiyen hayvanların Trichostrongylose olgularının, kedilerin midesinde görülen Ollulanus tricuspis ile sınırlı olduğunu bildiriyor. Bu parazit, birçok kedigillerde ve tilkilerde de görülmüştür. BROZINI, E. (1956), kedilerin Ollulanose olgularının pekçok olduğunu, hastalığın Almanya'da, İngiltere'de ve son yıllarda İtalya'da kedilerin midesinde görüldüğünü bildirmektedir.

NEVEU-LEMAIRE, M. (1936), Ollulanus Leuckart, 1865 cinsinin bütün Helmintholojistler tarafından Trichostrongyloidea familyasında sınıflandırılmasına uyum içinde olduklarını yazıyor. Yazarlar, bu parazitin kedilerin midesinde görüldüğünü ve T.W.M. CAMERON tarafından biyolojisinin incelendiğini açıklıyorlar.

GÜRALP, N. (1974), bu parazite, MERDİVENCİNİN bir yabani kedide rastladığını bildiriyor. GÜRALP, N., HASSLINGER, M., BURSU, A. (1985), Ankara kedilerinde O.tricuspis'in % 17 yaygın olduğunu saptamışlardır.

Ülkemizde, MİMİOĞLU, M., GÜRALP, N., SAYIN, F. (1956), DOĞANAY, A. (1984) ve Dış Ülkelerde köpeklerde görülen parazit türlerinin yayılışı konulu çalışmalarda, Ollulanose olgularının görüldüğüne dair bir yayına rastlayamadık.

Biz, Pz. 86-2 Kod no.lu «Ankara yöresinde evcil ve yabani carnivorlarda Echiococcus türlerinin yayılışı, kist şekillerinin insidansı ve kontrol olanaklarının araştırılması» konulu araştırmamız çalışmalarında, Beypazarı mezbahası civarından sağladığımız bir sokak köpeğinin midesinde gördüğümüz ve teşhis ettiğimiz parazitleri yayınlamayı amaçladık.

M A T E R Y A L V E M E T O D

Bu çalışma, 9 köpek otopsi üzerinde gerçekleştirildi. Köpeklerin otopsi yapıldığında, önce rectumdan bir ceviz büyüklüğünde gaita alınarak, koprolojik muayene edildi. Bundan sonra, mide ve barsaklar ayrı ayrı bir küvet içinde açıldı. Usulüne göre yıkanarak, mide içeriği 100 meclik süzgeçten süzüldü. Süzülen mide içeriği, stereo mikroskop altında incelendi. Bulunan parazitler, içinde serum fizyolojik bulunan, petri kutusuna alındı. Buradan % 70'lik alkole alınan parazitler, alkolde birkaç saat kaldıktan sonra, çeşitli organlarının muayenesi amacıyla lakto-fenole alınarak, 24 saat bekletildi. İyice şeffaflaşan parazitler, lam ve lamel arasında mikroskopta muayene edildi. Gerekli morfolojik inceleme ve ölçümler yapılarak, Olympus BH-2, C-35, AD-4 mikroskopta resimleri çekildi.

B U L G U L A R

Beypazarı mezbahası civarından sağlanan bir sokak köpeğinin midesinden, 5 erkek, 11 dişi *Trichostrongylus* spp. toplandı. Diğer otopsi yapılan köpeklerin hiçbirinin midesinde parazit bulunamadı.

Şekil 1 ve 2'nin incelenmesinde de görüleceği gibi, bulunan parazitler çok küçük, renksiz ve iplik şeklinde olup, ön nihayetleri genellikle kendi üzerine bir saat yayı şeklinde kıvrılmıştı. Ağız muhafazası atrofiye olmuş, dişlerden yoksundu.

Mikroskopta yaptığımız ölçümlerde, erkekler ortalama 758 mikron uzunluğunda 32 mikron genişliğinde bulundu. Spiculler 52 mikron uzunluğunda olup, Bourse copulatrix iyi gelişmiş, gubernaculum yoktu.

Dişiler ortalama 950 mikron uzunluğunda 35 mikron genişliğinde ölçüldü. Dişilerin arka nihayetinin karakteristik üç sivri uçla son bulduğu saptandı. Vulvanın vücudun altında bir kısmında açıldığı görüldü.

Rectumdan alınan gaitanın zenginleştirme metodu ile yapılan muayenesinde; *Toxascaris leonina*, *Toxocara canis*, *Ancylostoma caninum*, *Taenia* spp. *Eimeria* spp. ve *Fasciola hepatica* benzeri yumurtalar saptandı.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Beypazarı mezbahası civarından sağladığımız ve otopsisini yaptığımız bir sokak köpeğinin midesinde görülen parazitlerin, Trichostrongylidae familyasına bağlı, *Ollulanus tricuspis* Leuckart, 1865 olduğunu teşhis ettik. Morfolojik özellikleri, EUZEBY, J. (1963), OYTUN, H.Ş. (1961), GÜRALP, N. (1974), NEUVEU-LEMAIRE, M. (1936) tarif ettikleri, kedilerin midesinde görülen *Ollulanus tricuspis* Leuckart 1865. benzemektedir.

Kedilerde görülen *Ollulanose* olgularının, köpeklerde de görülebileceğini, bu yazımızla ilk olarak yayınlıyoruz.

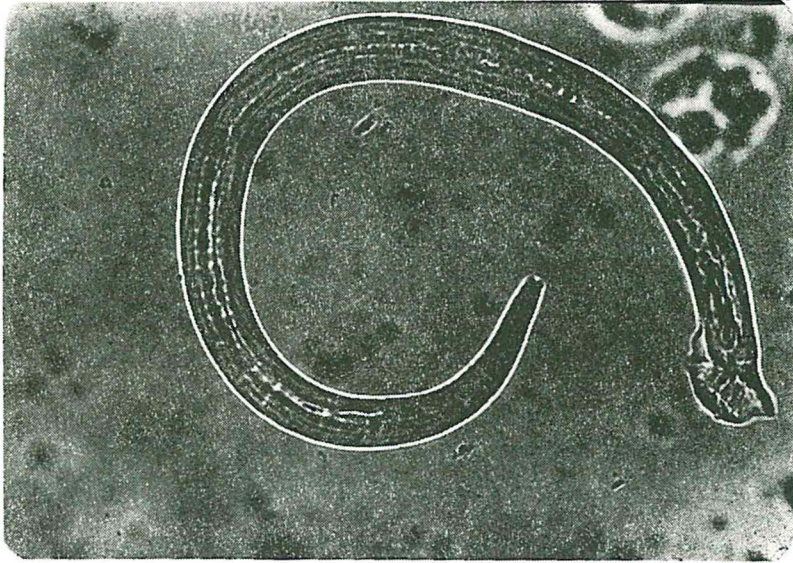
Gaita muayene sonuçları, Pz. 85-2 Kod no.lu araştırma sonuçları ile birlikte değerlendirmeye alınacaktır.

LİTERATÜR

- 1 — BRONZINI, E. (1956) : Rev.di Parass., 17-21. (3'den alındı)
- 2 — DOĞANAY, A. (1984) : Ankara sokak köpeklerinde görülen Helmint türleri, bunların yayılışı ve halk sağlığı yönünden önemi. A.Ü.Vet.Fak. Derg. 30 (4) pp.550-561.
- 3 — EUZEBY, J. (1963) : Les maladies vermineuses des animaux domestique et leur incidence sur la pathologie humaine. Vigot Frères éditeurs. PP. 180-181.
- 4 — GÜRALP, N. (1974) : Helmintholoji. A.Ü. Vet. Fak. Yayınları: 307, pp. 437-438.
- 5 — GÜRALP, N., HASSLINGER, M.A., BURGU, A. (1985) : Untersuchungen uber den *Ollulanus tricuspis*-Befall in streu nenden katzen Ankaras. A. Ü. Vet. Fak. Derg. 31 (3) : 666-572.
- 6 — MİMİOĞLU, M., GÜRALP, N., SAYIN, F. (1959) : Ankara köpeklerinde görülen parazit türleri ve bunların yayılış nisbeti. A. Ü. Vet. Fak. Derg. Cilt VI, NO: 1-2.
- 7 — NEVEU-LEMAIRE, N. (1936) : Traité D'Helminthologie Médicale et Vétérinaire. Vigot Frères éditeurs, pp. 1060-1061.
- 8 — OYTUN, H.Ş. (1961) : Genel parazitoloji ve Helmintholoji. A. Ü. Vet. Fak. Yayınları: 55. Ders kitabı. pp. 601-602.

A

B

Şekil-1 : *Ollulanus tricuspis*. A. Dişi, B. Erkeğin arka nihayetinin yandan görünüşü.

Fig-1 : *Ollulanus tricuspis*: A, femelle. B, extrémité postérieure du mâle vue latéralement. (originale)

Şekil-2 : *Ollulanus tricuspis*, erkek.

Fig-2 : *Ollulanus tricuspis* du mâle. (originale)